

**UCHWAŁA NR XXI/177/26
RADY POWIATU WE WŁOCŁAWKU**

z dnia 26 marca 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób
doznających przemocy domowej w powiecie włocławskim na lata 2026-2030**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U z 2025 r. poz. 1684) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673 i z 2026 r. poz. 160) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie włocławskim na lata 2026-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu we Włocławku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 26 marca 2026 r.

Przewodniczący Rady

Dawid Andrzej Dalmann

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie włocławskim na lata 2026-2030.

**Rozdział 1.
Wprowadzenie**

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2026-2030 stanowi realizację ustawowego obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673, z późn. zm.) zgodnie z którym do zadań własnych powiatu należy opracowywanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Celem Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie włocławskim na lata 2026 - 2030 jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu włocławskiego. Zaplanowane działania są zgodne z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie włocławskim na lata 2026-2035 oraz wyznaczonymi kierunkami w dokumentach strategicznych, zarówno krajowych jak i unijnych.

**Rozdział 2.
Charakterystyka zjawiska przemocy domowej**

2.1. Pojęcie przemocy domowej

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, z późn. zm.). Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

- za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć:

a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,

c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,

d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

h) małoletniego, wobec których jest stosowana przemoc domowa;

- za osobę stosującą przemoc domową należy rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemoc domowej wobec osób wymienionych powyżej;

- świadkiem przemoc domowej - jest osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemoc domowej lub widziała akt przemoc domowej.

Ponadto przez osobę doznającą przemoc domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemoc domowej wobec osób jej doznających.

Przemoc może przybierać następujące formy:

- przemoc fizyczna - obejmuje szeroki wachlarz czynności: to nieprzypadkowe bicie, potrząsanie, ciągnięcie za włosy, aż po przypalanie, duszenie, topienie i użycie broni. Ma wywołać lęk lub stanowić karę za złamanie reguł ustanowionych przez sprawcę,

- przemoc psychiczna - to stałe upokarzanie, ciągłe zwracanie uwagi, odrzucanie, terroryzowanie, straszenie, izolacja od rówieśników i członków rodziny, umniejszanie wartości działań, myśli czy zdolności, a także powtarzające się nękanie lub śledzenie. Ma to na celu pozbawienie ofiary zaufania do siebie i swoich kompetencji w różnych obszarach jej życia. Sprawca może śledzić każdy krok ofiary, kontrolować jej pocztę czy rozmowy telefoniczne, grozić jej, wmawiać, że stanie się coś strasznego, jeśli nie będzie posłuszna,

- przemoc seksualna - obejmuje całe spektrum zachowań: począwszy od niechcianych seksualnych gestów czy uwag, poprzez wymuszanie pożycia seksualnego, aż do fizycznego uszkodzenia genitaliów,

- przemoc ekonomiczna - sprawia, że ofiara staje się zależna od partnera i szczególnie podatna na przemoc. Przykłady tej przemoc obejmują ograniczenie dostępu do pieniędzy czy informacji o stanie finansowym rodziny, zmuszanie do proszenia o najmniejsze choćby środki, kłamanie na temat zasobów rodziny, wykradanie pieniędzy, niedopuszczenie do pracy zarobkowej,

- zaniedbywanie dziecka - obejmować może zarówno jego sferę psychiczną, jak i fizyczną. Jest niezaspokojeniem potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju, związanych z odżywianiem, ubraniem, schronieniem, higieną, opieką lekarską, wykształceniem, a także niezaspokojeniem jego potrzeby miłości, ochrony oraz poczucia bezpieczeństwa,

- cyberprzemoc - przemoc stosowana przy użyciu urządzeń elektronicznych, takich jak komputer czy telefon, w celu wyrządzenia krzywdy drugiej osobie. Osoby doznające przemoc doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Ich ciało i psychika doznają ostrych urazów i podlegają długotrwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia. Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym, jest jednym z problemów społecznych, któremu należy przeciwdziałać.

2.2. Fazy przemoc

Częste zdziwienie budzi fakt długotrwałego pozostawiania osób doznających przemoc w zależności od osoby stosującej przemoc. Tymczasem ma na to wpływ wiele czynników. Należą do nich: sytuacja społeczna, postawy osób trzecich, mity i stereotypy na temat przemoc uwewnętrzzone przez same ofiary, wreszcie specyficzne mechanizmy przemoc, które odbierają siły osobom pokrzywdzonym i utrudniają wyjście z przemoc. Zaobserwowano, że przemoc domowa zwykle powtarza się według zauważalnej prawidłowości zwanej cyklem przemoc. Cykl składa się z trzech następujących po sobie faz:

1) faza narastania napięcia - początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia oraz nasilające się sytuacje konfliktowe. Osoba stosująca przemoc jest stale poirytowana, napięta, często robi awantury z byle powodu, prowokuje kłótnie. Reakcją osoby doznającej przemoc na taką sytuację w domu jest najczęściej uspokajanie atmosfery, spełnianie wszelkich zachcianek, przeproszanie sprawcy „na wszelki wypadek.

2) faza gwałtownej przemoc - w tej fazie osoba stosująca przemoc staje się gwałtowna, wpada w szał. Eksplozję wywołuje zazwyczaj jakiś drobiazg, np. lekkie opóźnienie posiłku. Skutki użytej przemoc mogą być różne - podbite oko, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, śmierć. Najczęściej w tej fazie ofiary decydują się wezwać policję lub szukać pomocy gdzie indziej. Po zakończeniu wybuchu przemoc, osoba doznająca przemoc jest w stanie szoku. Nie może uwierzyć, że to się na prawdę stało. Odczuwa

wstyd i przerażenie. Jest oszołomiona. Staje się apatyczna, traci ochotę do życia, odczuwa złość i bezradność.

3) faza miodowego miesiąca - to faza skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc szczerze żałuje tego, co zrobiła, okazuje skruchę i obiecuje, że to się nigdy nie powtórzy. Stara się znaleźć jakieś wytłumaczenie dla tego, co zrobiła i przekonuje, że to był jednorazowy, wyjątkowy incydent, który już się nigdy nie zdarzy. Staje się znowu podobna do tego, jaka była na początku znajomości. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Rozmawia, dzieli się swoimi przeżyciami, obiecuje, że nigdy już nie skrzywdzi. Osoba stosująca przemoc jak i osoba jej doznająca zachowują się jak świeżo zakochana para. Osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć w to, że partner się zmienił i że przemoc była jedynie incydentem. Faza miodowego miesiąca przemija. Po jakimś czasie napięcie znowu powraca i cały cykl przemocy powtarza się.

Prawdziwe zagrożenie, jakie niesie ze sobą faza miodowego miesiąca jest związane z tym, że przemoc w następnym cyklu jest zazwyczaj gwałtowniejsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobie doznającej przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy. Przemoc można spotkać w różnych domach we wszystkich zakątkach świata. Ofiarami przemocy domowej mogą być kobiety, mężczyźni, młodzi lub starzy, bogaci albo biedni, pochodzący ze wszystkich warstw społecznych i o różnych wpływach politycznych. Badania wykazują jednak, że prawdopodobieństwo jej wystąpienia wzrasta w tych środowiskach, gdzie obserwowane jest nasilenie zjawisk patologicznych np. alkoholizmu, narkomanii, przestępczości, w rodzinach zdeintegrowanych i dysfunkcyjnych, a także w rodzinach dotkniętych bezrobociem i biedą w różnych jej odmianach. Aktualny, wiarygodny wymiar zjawiska przemocy domowej nigdy nie będzie dokładnie znany ale jasne jest, że przemoc składa się na sytuację wielu rodzin na całym świecie.

2.3. Czynniki ryzyka przemocy domowej

Trudno jest zrozumieć, dlaczego ludzie krzywdzą swoich najbliższych. Kiedy dowiadujemy się o przemocy domowej, staramy się znaleźć wyjaśnienie, co sprawia, że ktoś, kto jest dobrym pracownikiem, uśmiechniętym i życzliwym sąsiadem, zaangażowanym społecznikiem w taki sposób zachowuje się wobec swoich domowników. Staramy się znaleźć przyczynę takich zachowań, bo trudno jest wyobrazić sobie, że tak się dzieje bez winy osób, które przemocy doznają. Tymczasem za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba ją stosująca. Trzeba pamiętać, że nie ma jednej przyczyny przemocy domowej. Do przemocy dochodzi w wyniku współwystępowania i interakcji (wzajemnego oddziaływania na siebie) różnych czynników: społecznych, kulturowych i psychologicznych. Możemy mówić o elementach ryzyka, które zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się przemocy domowej, ale nie możemy stwierdzić, że są jej przyczyną. Należą do nich m.in.:

- normy społeczne i kulturowe - przemoc domowa jest skutkiem wielowiekowego, społecznego przyzwolenia na krzywdzenie osób najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. W wielu środowiskach akceptuje się bicie, stosowanie kar cielesnych i panuje przekonanie o dominującej roli mężczyzny w rodzinie. (...) Ponadto silne przekonanie, że wszystko, co się dzieje w domu należy do sfery prywatności z jednej strony wywołuje poczucie bezkarności osoby stosującej przemoc i bezradności osoby doznającej przemocy, a z drugiej – nasila niechęć innych osób do ingerowania w „cudze sprawy rodzinne”. W środowiskach charakteryzujących się dużą społeczną akceptacją przemocy, osoby doznające przemocy rzadko mogą liczyć na pomoc i wsparcie osób spoza rodziny, z kolei osoby stosujące przemoc nie muszą obawiać się zewnętrznych nacisków na zmianę zachowań wobec najbliższych. Badania pokazują, że przemoc wobec członków rodziny jest społecznie bardziej akceptowana i tolerowana niż stosowanie jej wobec obcych,

- dziedziczenie wzorca przemocy - przemoc bywa przekazywana z pokolenia na pokolenie. Dzieci wychowujące się w domach, w których krzywdzi się bliskich, przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub przemocy tej doznają. Uczą się, że przemoc to najlepszy i najbardziej skuteczny sposób rozwiązywania konfliktów. Jednak uczeniu się i naśladowaniu podlega jedynie pewien rodzaj agresywnej relacji, a nie konkretne zachowanie, np. bicie w określony sposób lub określonym narzędziem,

- uzależnienie i nadużywanie alkoholu - badania dowodzą, że większość osób stosujących przemoc domową jest pod wpływem środków odurzających (alkoholu i narkotyków). Także wiele osób stosujących przemoc krzywdząc swoich najbliższych, znajduje się pod wpływem alkoholu. Osłabia on kontrolę własnych zachowań, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, zaburza ocenę sytuacji i może powodować błędną interpretację zachowań innych

osób. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za popełnione czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako usprawiedliwienie swojego zachowania. Około 60% pacjentów leczenia odwykowego przyznaje, że ma problemy związane z przemocą wobec najbliższych. Warto jednak podkreślić, że nadużywanie alkoholu nie jest ani koniecznym, ani wystarczającym warunkiem stosowania przemocy. Obecny stan badań wskazuje na to, że nie ma związku przyczynowo-skutkowego między przemocą a alkoholem, ale można mówić o współwystępowaniu tych zjawisk,

- środowisko społeczne - istotnym czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy domowej jest stres związany z aktualną sytuacją socjalno-ekonomiczną rodziny. Bezrobocie, problemy finansowe, mieszkaniowe czy zdrowotne, a także nawarstwianie się różnych problemów może wywoływać frustrację. To z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy domowej (w badaniach przeprowadzonych przez CBOS w 2005 r. Polacy wskazują brak pieniędzy jako główną przyczynę konfliktów w domu). Osamotnienie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, izolacja, brak wsparcia z zewnątrz - osobistego lub instytucjonalnego - w sposób znaczący może wpływać na nasilenie zachowań związanych z przemocą.

2.4. Mechanizmy przemocy domowej

Przemoc domowa jest procesem. Osobie doznającej przemocy nie jest łatwo jednoznacznie stwierdzić, kiedy „to się zaczęło”. A zaczyna się od drobnych uszczypliwości, bagatelizowania potrzeb i opinii partnera/współmałżonka, złośliwego krytykowania i wyśmiewania – najpierw bez świadków, a później także w obecności innych osób, stopniowego ograniczania kontaktów z innymi ludźmi, incydentów agresji fizycznej, a kończyć się może na wyzwiskach, poniżaniu i brutalnej przemocy. Mając na uwadze powyższe często zastanawiamy się dlaczego osoby doznające przemocy domowej pozostają w krzywdzących związkach przez wiele lat i nie potrafią się z nich uwolnić. Wyjaśnienie znajdziemy m.in. w mechanizmach przemocy:

- syndrom wyuczonej bezradności - to bezradność, która pojawia się w wyniku nabytych doświadczeń. Zwykle osoba doznająca przemocy poszukuje pomocy dla siebie. (...) Często jednak okazuje się, że działania mające ją ochronić, nie skutkują i nie przynoszą oczekiwanych przez nią efektów. Nabiera przekonania, że cokolwiek zrobi, to i tak nie zmieni to jej sytuacji. Ma poczucie, że jest krzywdzona, źle traktowana, że znęcanie się nad domownikiem jest przestępstwem, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania,

- zjawisko prania mózgu - mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Działanie służące temu, aby członkowie rodziny funkcjonowali zgodnie z życzeniem osoby, która stosuje przemoc. Konsekwencjami „prania mózgu” są m.in. utrata poczucia własnej wartości oraz podporządkowanie się osobie stosującej przemoc domową. Metody stosowane w „praniu mózgu” to: izolacja, poniżanie i degradacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemiennosc kary i nagrody,

- zespół stresu pourazowego PTSD (post traumatic stress disorder) - zaburzenia lękowe PTSD występują u ofiar napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń, np. wojen, klęsk żywiołowych, wypadków drogowych. Dotyczą sytuacji, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Nasilenie PTSD zależy od intensywności i czasu trwania traumy. Ponadto objawy PTSD są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa), niż u ofiar zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m.in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, czujność, natarczywe wspomnienia, koszmary senne,

- proces wiktylizacji - każdy „wchodząc” w związek z drugą osobą ma pewne wyobrażenia na temat swojego przyszłego życia, swojego małżeństwa, swojej rodziny. Akt przemocy burzy te wyobrażenia i wizję świata, partnera, siebie. Specjaliści nazywają to mianem burzenia utrwalonych przekonań. Osoba doznająca przemocy domowej czuje rozpacz i ma poczucie krzywdy, często na tym etapie zaczyna szukać pomocy. Niestety zdarza się, że spotyka się z nieprawidłowymi reakcjami osób, z którymi dzieli się swoimi problemami i od których oczekuje pomocy i wsparcia. Takie zachowanie przedstawicieli instytucji i służb, które przejawia się bagatelizowaniem problemów czy obwinianiem osoby doznającej przemocy nazywamy wtórnym zranieniem,

- syndrom sztokholmski - takim mianem określono mechanizm, który zaobserwowano u ofiar zamachu terrorystycznego w Sztokholmie. U osób przetrzymywanych przez terrorystów, a następnie uwolnionych

przez policję pojawiły się reakcje, które większość obserwatorów uznała za irracjonalne. Otóż niedawni zakładnicy zaangażowali się w proces obrony swoich oprawców, zamiast żądać sprawiedliwości, czy nawet odwetu (co w tej sytuacji byłoby bardziej zrozumiałe). Jedna z ofiar tak związała się z terrorystą, iż zawarła z nim związek małżeński. W tej sytuacji można mówić o „patologicznej wdzięczności” za to, co zamachowiec mógł zrobić, a w rezultacie tego nie uczynił. Mógł zabić, a tego nie zrobił. Był panem ich życia i śmierci i darował im to życie, więc tylko dzięki niemu żyją. Podobny mechanizm obronny pojawia się u osób doznających przemocy domowej. Są one wdzięczne za drobne przywileje, które jeszcze mają, za „miodowe miesiące”, za chwile spokoju i namiastkę uczucia ze strony krzywdzącego je partnera, a czasem nawet za to, że żyją.

- mechanizm „psychologicznej pułapki” - wiele osób odczuwa zdziwienie, kiedy dowiaduje się, że osoba doznająca przemocy domowej tkwi w związku, który przynosi jej cierpienie, w którym jest upokarzana i w którym nie respektuje się jej praw. Tymczasem osoba doznająca przemocy domowej żyje nadzieją, że będzie lepiej. Dlatego też inwestuje w ten związek, obwiniając siebie za całe zło, wierzy, że jeśli bardziej się postara, to będzie lepiej. Ma poczucie, że zależy to właśnie od niej. Im więcej się stara i wkłada w to działanie więcej energii, tym trudniej jej ze związku zrezygnować.

2.5. Skutki przemocy

Na skutek przemocy osoby jej doznające widzą siebie jako osoby bez wartości, winne, bezsilne. Pojawia się u nich rezygnacja, poczucie utraty kontroli, tolerancja przemocy, niepewność, cierpienie. Często próbują sobie radzić z trudnościami za pomocą leków przeciwbólowych, uspakajających lub alkoholu. Na skutek przemocy dochodzi u nich do wyuczzonej bezradności. Rodzi się również poczucie winy za przemoc. U osób doznających przemocy może dojść także do wtórnego zranienia, które jest wynikiem niewłaściwej reakcji otoczenia. Rodzina lub najbliżsi mogą jeszcze bardziej ranić ofiarę takimi zachowaniami jak: niedowierzanie jej słowom, pomniejszanie zdarzenia i ważności raniących doświadczeń, obwinianie, negatywne określenia pod jej adresem, odmawianie pomocy. Doświadczanie przemocy może także prowadzić do powstania u osoby doznającej przemocy zespołu stresu pourazowego, czyli „powtarzające się, zakłócające przypomnienie sobie lub przeżywanie na nowo wydarzenia urazowego we wspomnieniach, wyobrażeniach na jawie lub w snach. Wyraźne zubożenie uczuciowe, odrętwienie i unikanie bodźców, które mogłyby wywoływać wspomnienie urazu”. Osoba z tym zespołem może odizolowywać się od ludzi, nie reagować na otoczenie. Mogą wystąpić zaburzenia ze strony układu autonomicznego, takie jak wzmożony stan czuwania, wzmożenie odruchów orientacyjnych, bezsenność, zaburzenia nastroju – anhedonia, stany depresyjne, myśli samobójcze, nieprawidłowości zachowania – nadużywanie alkoholu, lekarstw.

Rozdział 3.

Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu włocławskiego

Badanie zjawiska przemocy domowej jest niezwykle trudnym procesem ze względu na wiele czynników, zarówno kulturowych jak i społecznych, które często nie pozwalają na ujawnienie informacji o trudnej sytuacji danej rodziny na zewnątrz. Doświadczanie przemocy od osób bliskich wywołuje wiele psychologicznych mechanizmów, które sprawiają, że osoby doznające przemocy często usprawiedliwiają sprawców, szukają winy w sobie i bardzo często staje się to problemem tzw. czterech ścian, a proces doświadczania przemocy jest długotrwały i ukrywany przez wiele lat. Cechą charakterystyczną dla zjawiska przemocy domowej jest często ciche przyzwolenie na akty przemocy wyrażające się np. w stwierdzeniu „bije -więc kocha”.

Zjawisko przemocy na terenie powiatu przedstawiono na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, Prokuratury Rejonowej we Włocławku, Prokuratury Rejonowej w Radziejowie, Sądu Rejonowego we Włocławku, Sądu Rejonowego w Radziejowie, Komendy Miejskiej Policji we Włocławku oraz ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych. Z danych uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych wynika, że w każdym mieście i gminie na terenie powiatu włocławskiego realizowane są wieloletnie programy przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakładała na samorządy gmin obowiązek powoływania zespołów interdyscyplinarnych, które z mocy ustawy podejmują działania w stosunku do osób i rodzin dotkniętych przemocą domową, ale również inicjują działania w stosunku do zewnętrznych podmiotów i instytucji zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej. Na podstawie zebranych danych wynika, że w powiecie włocławskim we wszystkich gminach funkcjonowały zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy, w skład których wchodziły

przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. Celem zespołów było i jest budowanie lokalnego systemu wsparcia dla osób i rodzin doświadczających przemocy oraz wypracowanie standardów współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy. Zakończenie procedury następowało w przypadku ustania przemocy domowej w sposób trwały oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Procedura została również zamknięta, gdy zespół rozstrzygnął o braku zasadności podejmowania działań.

Tabela 1: Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” z podziałem na instytucje

		2024	2025	Średnia
Liczba prowadzonych Niebieskich Kart		197	239	218
Liczba zainicjowanych procedur NK - ogółem		159	190	174,5
Przez:	policję	139	130	134,5
	jednostkę pomocy społecznej	12	42	27
	gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych	0	1	0,5
	ochronę zdrowia	2	2	2
	oświatę	6	15	10,5
	inne	0	0	0
Liczba zakończonych NK		94	152	123
Liczba sprawców przemocy - ogółem		176	185	180,5
W tym:	kobiet	27	20	23,5
	mężczyzn	149	165	157
	dzieci	0	0	0
Liczba ofiar przemocy w rodzinie- ogółem		349	309	329
W tym:	kobiet	173	147	160
	mężczyzn	28	29	28,5
	dzieci	148	133	140,5

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu włocławskiego

Z powyższych danych wynika, że coraz więcej osób obejmowanych jest procedurą NK. Rosnąca liczba NK może świadczyć o tym, że zwiększa się świadomość społeczna zarówno osób, które dotknęła przemoc domowa, jak i świadków przemocy.

Tabela 2: Stosowanie procedury Niebieskiej Karty na terenie gmin

Lp.	OPS	Liczba prowadzonych NK			Liczba zakończonych NK		
		2024	2025	Średnia	2024	2025	Średnia
1.	Baruchowo	8	15	11,5	6	8	7
2.	Boniewo	4	8	6	5	5	5
3.	Brześć Kuj.	45	33	39	29	20	24,5
4.	Chocień	11	16	13,5	5	11	8
5.	Chodecz	8	16	12	1	5	3
6.	Fabianki	26	34	30	11	21	16
7.	Izbica Kuj.	6	10	8	1	9	5

8.	Kowal (MOPS)	10	21	15,5	0	11	5,5
9.	Kowal	10	9	9,5	5	5	5
10.	Lubanie	0	1	0,5	3	5	4
11.	Lubień Kuj.	29	32	30,5	1	26	13,5
12.	Lubraniec	17	21	19	13	16	14,5
13.	Włocławek	23	23	23	14	10	12
	Ogółem:	197	239	218	94	152	123

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu włocławskiego

Wśród gmin z terenu powiatu włocławskiego najwyższy wskaźnik realizacji procedury NK w okresie minionych 2 lat osiągnął Zespół Interdyscyplinarny z Brześcia Kujawskiego (39), Lubienia Kujawskiego (30,5) oraz Fabianek (30). Najniższy natomiast Zespół Interdyscyplinarny z Lubania (0,5), Boniewa (6) oraz Izbicy Kujawskiej (8). Podobnie wygląda kwestia zamknięcia Niebieskich Kart przez zespoły. Najwięcej NK zostało zamkniętych przez Zespół Interdyscyplinarny z Brześcia Kujawskiego (24,5), Fabianek (16) oraz Lubrańca (14,5). Najmniej NK zamknął Zespół z Chodcza (3), Boniewa, Izbicy Kuj oraz gminy Kowal (5). Adekwatnie do ilości założonych Niebieskich Kart przedstawia się liczba osób stosujących przemoc domową.

Tabela 3: Liczba osób stosujących przemoc domową

Lp.	OPS	2024			2025		
		kobiety	mężczyźni	dzieci	kobiety	mężczyźni	dzieci
1.	Baruchowo	0	6	0	2	7	0
2.	Boniewo	0	4	0	2	6	0
3.	Brześć Kuj.	3	27	0	3	23	0
4.	Chocień	3	8	0	2	9	0
5.	Chodecz	2	6	0	3	13	0
6.	Fabianki	5	15	0	3	18	0
7.	Izbica Kuj.	0	6	0	0	10	0
8.	Kowal (MOPS)	2	9	0	0	10	0
9.	Kowal	0	10	0	0	8	0
10.	Lubanie	1	5	0	1	10	0
11.	Lubień Kuj.	7	17	0	2	9	0
12.	Lubraniec	2	15	0	1	20	0
13.	Włocławek	2	21	0	1	22	0
	Ogółem:	27	149	0	20	165	0
	Łącznie:	176			185		

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu włocławskiego

Szczególną uwagę należy zwrócić na to, że w roku 2025 odnotowano najwyższą liczbę sprawców przemocy — 185, z czego 165 stanowili mężczyźni, 20 kobiety. Na terenie powiatu włocławskiego wśród osób dotkniętych przemocą, przeważającą część stanowią kobiety.

Tabela 4: Liczba osób doznających przemocy domowej

		2024	2025
--	--	------	------

Lp.	OPS	kobiety	mężczyźni	dzieci	kobiety	mężczyźni	dzieci
1.	Baruchowo	8	0	9	10	2	13
2.	Boniewo	4	1	2	5	2	7
3.	Brześć Kuj.	47	2	39	18	4	24
4.	Chocień	8	2	8	7	2	11
5.	Chodecz	7	2	2	6	3	7
6.	Fabianki	13	5	14	15	4	12
7.	Izbica Kuj.	5	1	9	7	2	12
8.	Kowal (MOPS)	9	1	5	8	1	9
9.	Kowal	5	5	4	6	2	10
10.	Lubanie	6	1	6	10	2	4
11.	Lubień Kuj.	16	3	24	7	0	3
12.	Lubraniec	16	4	19	19	4	16
13.	Włocławek	29	1	7	29	1	5
	Ogółem:	173	28	148	147	29	133
	Łącznie:	349			309		

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu włocławskiego

W minionych latach spośród 661 osób będącymi osobami doznającymi przemocy domowej – 48,41 % stanowiły kobiety, 42,51 % stanowiły dzieci, zaś 9,08 % stanowili mężczyźni. Rok 2025 to nieznaczny spadek wskaźników.

Na podstawie danych uzyskanych z Komendy Miejskiej Policji we Włocławku interwencje domowe policji w powiecie włocławskim przedstawiają się następująco:

Tabela 5: Interwencje domowe, a przemoc

POWIAT WŁOCŁAWSKI		2024	2025
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych - ogółem		329	276
w tym: dotyczących przemocy domowej (wszczęcie procedury Niebieskiej Karty)		348	276
Liczba interwencji dotyczących przemocy domowej ze względu na miejsce zamieszkania		348	276
miasto		256	223
wieś		92	53
Liczba osób stosujących przemoc domową - ogółem		355	287
w tym:	kobiet	48	41
	mężczyzn	307	246
	małoletnich	0	0
Liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu- ogółem		158	117

w tym:	kobiet	17	15
	mężczyzn	141	102
	małoletnich	0	0
Liczba osób doznających przemocy domowej - ogółem		535	468
w tym:	kobiet	303	256
	mężczyzn	47	32
	dzieci	185	180

Źródło: Dane KMP we Włocławku

Analiza powyższych danych wskazuje, że znacznie zmalała:

- liczba interwencji domowych z 329 do 276;
- liczba interwencji dotyczących przemocy domowej ze względu na miejsce zamieszkania z 348 do 276;
- liczba osób stosujących przemoc domową z 355 na 287, w tym będących pod wpływem alkoholu z 158 na 117;
- liczba osób doznających przemocy domowej z 535 na 468. Najwięcej interwencji domowych odnotowano w miastach.

Adekwatnie, do danych uzyskanych z ZI, największą grupę pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej stanowiły kobiety, ok. 48,41 % oraz dzieci ok. 42,51 %.

Na uwagę zasługuje również fakt, że osobami doznającymi przemocy byli również mężczyźni, ok. 9,08 %. Niemniej jednak to właśnie mężczyźni byli głównymi osobami stosującymi przemoc domową. Wypełnienie „Niebieskiej Karty” nie jest równoznaczne ze złożeniem zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i nie zawsze stanowi podstawę do wszczęcia postępowania karnego.

Liczbę dochodzeń w sprawie przemocy z art. 207 § 1 k.k. prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową we Włocławku oraz Prokuraturę Rejonową w Radziejowie obrazuje poniższa tabela:

Tabela 6: Dochodzenia w sprawie przemocy

Prokuratura Rejonowa we Włocławku		2024	2025
Liczba dochodzeń w sprawie przemocy domowej - ogółem		254	437
w tym:	Liczba dochodzeń w sprawie przemocy z art. 207 kk zakończonych wniesieniem aktu oskarżenia	34	43
	Liczba dochodzeń w sprawie przemocy z art. 207 kk umorzonych	82	79
Prokuratura Rejonowa w Radziejowie			
Liczba dochodzeń w sprawie przemocy domowej - ogółem		29	29
w tym:	Liczba dochodzeń w sprawie przemocy z art. 207 kk zakończonych wniesieniem aktu oskarżenia	24	19
	Liczba dochodzeń w sprawie przemocy z art. 207 kk umorzonych	5	10
Razem:		283	466

Źródło: Dane Prokuratury Rejonowej we Włocławku

Z powyższych danych wynika, że liczba dochodzeń w sprawie przemocy domowej z roku na rok wzrasta. Najwięcej dochodzeń w sprawie przemocy miało miejsce w 2025 r. (466). Na uwagę zasługuje liczba dochodzeń umorzonych w sprawie przemocy z art. 207 kk, ponieważ ich liczba jest znacznie wyższa, niż

postępowań zakończonych aktem oskarżenia. Umorzenie dochodzeń mogło wynikać z wycofania zeznań osoby doznającej przemocy lub braku materiału dowodowego w sprawie. Liczbę postępowań i rodzaj zastosowanych środków karnych na przestrzeni 3 lat zastosowanych przez Sąd Rejonowy we Włocławku i Sąd Rejonowy w Radziejowie przedstawia tabela 7.

Tabela 7: Postępowania prowadzone przez Sąd Rejonowy we Włocławku i Sąd Rejonowy w Radziejowie w związku z przemocą domową wraz z środkami karnymi zastosowanymi wobec osób stosujących przemoc domową

Sąd Rejonowy we Włocławku	2024	2025
Liczba zarejestrowanych spraw dotyczących przemocy domowej	51	61
Liczba postępowań z art. 207 kk zakończonych wydaniem wyroku skazującego	42	39
Liczba postępowań zakończonych umorzeniem	0	2
Liczba postępowań zakończonych uniewinnieniem	0	0
Liczba postępowań warunkowo umorzonych	0	0
Kary wobec osób stosujących przemoc domową	42	39
Grzywna	3	6
Ograniczenie wolności	16	8
Pozbawienie wolności	23	25
25 lat pozbawienia wolności	0	0
Dożywotnie pozbawienie wolności	0	0
Zobowiązania skazanego do:		
Powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających	18	13
Poddania się terapii uzależnień, w tym: - poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji; - uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	6	7
Powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach	0	0
Powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób/powstrzymania się od zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób	2	3
Opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	0	0
Sąd Rejonowy w Radziejowie	2024	2025
Liczba zarejestrowanych spraw dotyczących przemocy domowej	4	2
Liczba postępowań z art. 207 kk zakończonych wydaniem wyroku skazującego	2	1
Liczba postępowań zakończonych umorzeniem	1	0
Liczba postępowań zakończonych uniewinnieniem	0	0
Liczba postępowań warunkowo umorzonych	2	1
Kary wobec osób stosujących przemoc domową	2	1
Grzywna	0	0
Ograniczenie wolności	1	1
Pozbawienie wolności	1	0
25 lat pozbawienia wolności	0	0
Dożywotnie pozbawienie wolności	0	0
Zobowiązania skazanego do:	2	1

Powstrzymania się od nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających	2	1
Poddania się terapii uzależnień, w tym: - poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji; - uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	0	0
Powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach	0	0
Powstrzymania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób/powstrzymania się od zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób	0	0
Opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	0	0

Źródło: Dane Sądu Rejonowego we Włocławku i Sądu Rejonowego w Radziejowie

Analiza danych dotyczących spraw kończących się wniesieniem aktu oskarżenia, które rozstrzygnięcie znajdują w Sądzie Rejonowym we Włocławku i Sądzie Rejonowym w Radziejowie wskazuje, że znaczna część spraw wniesionych do SR kończy się wydaniem wyroku skazującego, nieliczne sprawy zakończyły się umorzeniem lub zostały warunkowo umorzone. Bardzo ważne jest to, że większość spraw zakończyła się wydaniem wyroków skazujących. Zasadnicze znaczenie dla oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz dla ochrony przez nich pokrzywdzonych ma sprawność postępowania wykonawczego. Analiza powyższych danych wskazuje, że najczęstszym środkiem karnym zastosowanym wobec sprawców przemocy domowej jest kara pozbawienia wolności. Rzadziej stosuje się karę ograniczenia wolności.

W odniesieniu do zobowiązań skazanego, najwyższy odsetek stanowi powstrzymanie się od:

- nadużywania alkoholu lub używania innych środków odurzających,
- poddania się terapii uzależnień;
- kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami w określony sposób/powstrzymania się od zbliżania się do pokrzywdzonego lub innych osób.

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Zadaniem specjalistów jest określenie rozmiaru i szkodliwości zjawisk związanych z przemocą domową. Wszystkie badania wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Dlatego też realizacja programów przeciwdziałania przemocy powinna uwzględniać działania w sferze: prewencji, prawa, zdrowia, edukacji i pracy socjalnej. Koordynatorem realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku. Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową realizowany był w 2024 i 2025 roku. Uczestnikami programu były osoby stosujące przemoc domową zgłoszone, m.in. przez zespoły interdyscyplinarne, kuratorów sądowych. Uczestnikami były również osoby dobrowolnie zgłaszające chęć udziału w programie.

Tabela 8: Liczba uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych

	Liczba oraz płeć osób poddanych programom korekcyjno-edukacyjnym				Liczba osób, które ukończyły program	
		skierowanych przez ZI		uczestniczących w wyniku innych okoliczności		
		K	M	K		M
2024	15	1	6	1	7	11

2025	12	0	2	2	8	12
------	----	---	---	---	---	----

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku

W latach 2024-2025 w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową wzięło udział łącznie 27 osób, z czego program ukończyły 23 osoby.

Uznając, że przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększania skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej niezbędne jest objęcie pomocą i wsparciem osób doznających przemocy, a także podjęcie działań wobec osób stosujących przemoc domową.

Przemoc domowa to zjawisko, które nie powinno występować. Niestety występuje i bardzo często jest ukrywana przez osoby jej doznające. Osoby dotknięte przemocą domową z różnych powodów nie chcą ujawniać tego faktu i obciążać sprawców przemocy. Osoby te lub osoby im bliskie najczęściej szukają wsparcia w jednostkach pomocy społecznej najbliższej miejsca zamieszkania, tj. w miejskim lub gminnym ośrodku pomocy społecznej/centrum usług społecznych.

Dane zawarte w powyższych tabelach wskazują, iż osoby pokrzywdzone korzystają z pomocy różnych instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej, a zatem są coraz bardziej świadome swoich praw. Jednakże pomoc dla ofiar przemocy domowej to nie tylko zeznania w jednostce Policji, założenie „Niebieskiej Karty”. Niezbędna jest pomoc psychologiczna, prawna, socjalna, a także nierzadko pomoc w postaci tymczasowego schronienia.

Na terenie powiatu włocławskiego osoby dotknięte przemocą domową od 2004 r. mogą korzystać z wsparcia oferowanego przez Punkt poradnictwa specjalistycznego dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy lub znajdujących się w innej trudnej sytuacji kryzysowej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, ul. Stodólna 68. Oferuje on poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i pedagogiczne. Jest ono świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów związanych z przemocą domową. W ramach poradnictwa specjalistycznego prowadzona jest interwencja kryzysowa. Punkt poradnictwa czynny jest w każdy poniedziałek w godz. 15.30-17.30.

Tabela 9: Liczba konsultacji specjalistycznych w ramach Punktu Poradnictwa Specjalistycznego

	2024	2025
Liczba udzielonych porad	31	37
w tym liczba porad dotycząca przemocy	4	1

Źródło: Dane PCPR we Włocławku

Z danych liczbowych zgromadzonych w powyższej tabeli wynika, iż najwięcej porad zostało udzielonych w 2025 r. W pracy z ofiarą przemocy bardzo duże znaczenie mają konsultacje. Ich zadaniem jest umożliwienie osobie doznającej przemocy dokonania rzeczowej i spokojnej analizy własnej sytuacji oraz określenia, jakie działania w danym przypadku powinny zostać podjęte. Dopiero gdy ona sama określi, jakie kroki chce przedsięwziąć, można przejść do następnego etapu, tj. udzielania wsparcia w konkretnych działaniach. Przedstawione liczby potwierdzają, że przemoc domowa jest zjawiskiem ciągle nam towarzyszącym.

Rozdział 4. Założenia programu

1. Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy domowej niezbędne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza ilości dostępnych form pomocy oraz specjalistów.

2. Program skierowany jest do:

- 1) osób doznających przemocy domowej;
- 2) osób stosujących przemoc domową;
- 3) świadków przemocy domowej;
- 4) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej;
- 5) społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową.

3. Cele programu: Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;

4. Cele szczegółowe:

- 1) zwiększenie dostępności i skuteczności działań w zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej;
- 2) zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc domową;
- 3) zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług;
- 4) zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

5. Zadania:

1.	<p>Cel szczegółowy: zwiększenie dostępności i skuteczności działań w zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej</p>
	<p>1. Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.</p> <p>2. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy służbami, instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.</p> <p>3. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.</p> <p>4. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.</p> <p>5. Realizacja pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej.</p> <p>6. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej, pomocy świadczonej przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej, - specjalistyczne ośrodki wsparcia. <p>7. Zwiększanie dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej.</p> <p>8. Zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej</p> <p>9. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom</p>

PCPR we współpracy z: OPS/CUS, Policją, Sądami, szkołami, organizacjami pozarządowymi, OIK, przychodniami podstawowej opieki medycznej, rodzinami zastępczymi, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi

	doznającym przemocy domowej.	
2.	Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową	
	<p>1. Aktualizowanie na stronach internetowych powiatu informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy domowej.</p> <p>2. Przekazywanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z powiatu, właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom Policji oraz gminom z terenu powiatu włocławskiego.</p> <p>3. Opracowanie i realizacja wobec osób stosujących przemoc domową programu korekcyjno-edukacyjnego zmierzającego do zaprzestania stosowania przemocy domowej w warunkach wolnościowych.</p> <p>4. Zapewnienie dostępu do programu korekcyjno-edukacyjnego poprzez całoroczną dostępność miejsca realizacji programu.</p> <p>5. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programie korekcyjno-edukacyjnym.</p> <p>6. Opracowanie i realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych.</p> <p>7. Zapewnienie dostępu do programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową poprzez całoroczną dostępność miejsca realizacji programu.</p> <p>8. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.</p> <p>9. Badanie skuteczności programów, o których mowa powyżej prze okres do 3 lat po ich ukończeniu.</p> <p>10. Opracowanie i realizacja programu edukacyjnego lub wspierającego dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny.</p>	PCPR we współpracy z: OPS/CUS, Policją, Sądami, Prokuraturą organizacjami pozarządowymi
3.	Cel szczegółowy: podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	
	1. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, m. in. w formie: superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia, szkoleń.	PCPR we współpracy z: OPS/CUS, organizacjami pozarządowymi, kościołami lub związkami wyznaniowymi
4.	Cel szczegółowy: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	

<p>1. Opracowanie i realizacja programu służącego działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową.</p> <p>2. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obalają stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiają jej stosowanie; - opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania; - promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę; - promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc domową. <p>3. Współpraca z kościołami lub związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej.</p>	<p>PCPR we współpracy z: OPS/CUS, PUP, Policją</p>
--	--

6. Rezultaty: Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej poprzez:

- a) podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy;
- b) podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej;
- c) zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową;
- d) zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy;
- e) podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób dotkniętych przemocą domową oraz osób tę przemoc stosujących;
- f) rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- g) zacieśnienie systemu współpracy między instytucjami.
- h) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu włocławskiego.

7. Źródła finansowania: Środki finansowe na działania określone w Powiatowym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie włocławskim na lata 2026-2030 pozyskiwane będą z poniższych źródeł:

- 1) budżetu Powiatu Włocławskiego,
- 2) budżetu Państwa,
- 3) innych źródeł zewnętrznych.

8. Realizatorzy: Koordynatorem Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie wrocławskim na lata 2026-2030 jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławku, które współpracować będzie z lokalnymi samorządami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi innymi podmiotami, które zajmują się sprawami rodziny.

9. Monitoring i ewaluacja: Informacja z realizacji niniejszego programu stanowić będzie integralną część sprawozdania Dyrektora z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, przedkładanego corocznie Radzie Powiatu.

10. Podstawa prawna: Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie wrocławskim na lata 2026-2030 oparty jest przede wszystkim na założeniach:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- Rządowego programu przeciwdziałania przemocy domowej na lata 2024-2030 (Uchwała Nr 5 Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2023 r.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684),
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49, z późn. zm.)
- ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r., poz. 1700, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 46, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).

Uzasadnienie

Do zadań powiatu, zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673, z późn. zm.), należy w szczególności opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie wrocławskim na lata 2026-2030 stanowi załącznik do niniejszej uchwały. Program ten jest zgodny z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie wrocławskim na lata 2026-2035. W programie tym przewidziano kierunki, metody i cele działania w obszarze przemocy domowej na terenie powiatu wrocławskiego. Działania te są kontynuacją szeregu czynności, które podjęto w ramach realizacji wcześniej uchwalonego Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie wrocławskim na lata 2021-2025 (uchwała Nr XXXI/263/21 Rady Powiatu we Wrocławku z dnia 29.07.2021 r., zmieniona uchwałą Nr LXIII/482/24 Rady Powiatu we Wrocławku z dnia 22.03.2024 r.).

Środki finansowe na działania określone w Powiatowym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie wrocławskim na lata 2026-2030 pozyskiwane będą z poniższych źródeł:

- 1) budżet Powiatu Wrocławskiego,
- 2) budżet Państwa,
- 3) inne źródła zewnętrzne.

W związku z nałożeniem na powiat obowiązku wynikającego z przywołanego wyżej art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy wnosi się o przyjęcie Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie wrocławskim na lata 2026-2030.